

Submission 23

Op weg naar een Belgisch literair landschap in de poëzie

Franco Paris, Frianne Zevenbergen

Università di Napoli "L' Orientale", Napels, Italië

'(...) Er bestaat geen unitaire Belgische literatuur. Tegenwoordig is iedereen het daarover eens; voor de literatuurstudie geeft de taal (...) de doorslag. Taal is het criterium bij uitstek om literaire werken te classificeren. De zgn. Vlaamse (of Zuid-Nederlandse) literatuur en de Frans-Belgische literatuur zijn slechts onderdelen van respectievelijk de Nederlandse en de Franse literatuur in de ruimste zin', aldus Jean Weisgerber in 2011. Actuele culturele tendensen en projecten in België wijzen echter op het ontstaan van een ander klimaat. De taalbarrière lijkt niet meer onoverkomelijk: Belgische auteurs uit de drie taalgemeenschappen manifesteren zich, dankzij projecten als Dichter des Vaderlands (sinds 2014), als vertolkers van een gedeeld verleden en gedeelde aspiraties ongeacht hun moedertaal en herkomst. De Belgische Dichter des Vaderlands krijgt als opdracht mee om over diverse nationale thema's te schrijven. Welke kenmerkende en verbindende elementen zijn er te traceren in de gedichten van zowel Franstalige als Nederlandstalige Dichters des Vaderlands? Ons onderzoek brengt interessante overeenkomsten en kruisbestuivingen aan het licht: terugkerende *lieux de mémoires*, aandacht voor het platteland, voorkeur voor een fysieke en barokke taal, ironie, surrealistische taferelen, Brussel als epicentrum, typerende beschrijvingen van de zee en de kustlijn. Is hier sprake van 'Belgische poëzie'? Kunnen we bovengenoemde thema's ook toeschrijven aan andere Belgische dichters? En zo ja, wat heeft dit te betekenen voor het blootleggen van een Belgisch literair landschap? Hoe verhouden Belgische dichters zich tot andere binnenlandse en buitenlandse – lees: Franse en Nederlandse – actoren (overheden, instellingen, uitgeverijen) die actief zijn in de circulatie van (trans)nationale literatuur?